

Relacja z konferencjo-warsztatów pt. „Znaczenie lekcji terenowych w edukacji geograficznej” – Dobków 2022 r.

W dniach 30.09-2.10.2022 roku odbyła się w Dobkowie na Pogórzu Kaczawskim konferencja dla nauczycieli połączona z warsztatami terenowymi pt. „Znaczenie lekcji terenowych w edukacji geograficznej”. Wydarzenie zorganizowała Pracownia Dydaktyki Geografii Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr pod kierownictwem mgr Marty Helt oraz Wrocławski Oddział Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

W skład komitetu organizacyjnego wchodziły następujące osoby: mgr Marta Helt, dr hab. Sylwia Dołżbasz, dr Janusz Łach, dr Aleksandra Michniewicz oraz mgr Piotr Ropuszyński. W wydarzeniu uczestniczyło 29 nauczycieli z woj. dolnośląskiego, lubuskiego i opolskiego.

Przed wejściem do Sudeckiej Zagrody

Rozpoczęcie konferencji w Sudeckiej Zagrodzie Edukacyjnej przez Martę Helt, Aleksandrę Michniewicz oraz Janusza Łacha

Pierwszego dnia konferencji uczestnicy wysłuchali wystąpienia pana Marcina Jaśkiewicza o idei powstania Krainy Wygasłych Wulkanów i konsekwencjach społeczno-edukacyjno-ekonomicznych dla regionu kaczawskiego, a następnie zwiedzili Sudecką Zagrodę Edukacyjną w Dobkowie.

O idei powstania Krainy Wygasłych Wulkanów i zadaniach Sudeckiej Zagrody opowiadał pracownik zagrody mgr Marcin Jaśkiewicz.

Podczas zwiedzania...

Następnie dr Aleksandra Michniewicz wygłosiła wykład pt. „Walory krajobrazowo-turystyczne Pogórza Kaczawskiego i Gór Kaczawskich”. Pierwszą sesję zakończył wykład dr Janusza Łacha na temat „Jak wykorzystać potencjał środowiska geograficznego w celu opracowania scenariuszy lekcji do nauczania geografii regionalnej”.

dr Aleksandra Michniewicz podczas swojego wykładu

Podczas popołudniowego spaceru po Dobkowie uczestnicy zapoznali się z potencjałem edukacyjnym wsi, a następnie udali się na warsztaty pt. „ Propozycje wykorzystania lokalnych produktów turystycznych do zajęć terenowych ukazujących potencjał kulturowy dla edukacji geograficznej” do Kuźni Rzemiosł Dawnych.

Roźmieszczenie warsztatów edukacyjnych Dobkowa

Od kwiatka i pszczołki do słodkiego miodku...

Wyrób oryginalnych, regionalnych pierników przez panią Irenę i pana Zinovita (twórcy misternych form piernikarskich)

Drugiego dnia konferencji odbyła się sesja terenowa. Uczestnicy wyjechali na wycieczkę krajoznawczo-
edukacyjną po Górach Kaczawskich i Pogórzu Kaczawskim, którą prowadzili dr Aleksandra Michniewicz
i dr Janusz Łach. W pierwszej części udaliśmy się na górę Wielisławkę, gdzie podzieleni na grupy
tematyczne nauczyciele, prowadzili obserwacje środowiska w celu opracowania scenariusza lekcji
terenowych.

Punkt startowy wycieczki

Na tle panoramy Krainy Wygasłych Wulkanów

Rzut okiem na Krainę Wygastych Wulkanów z Wielisławki

Przy pięknych odsłonięciach skał wulkanicznych – ryolitach permskich tworzących Wielkie Organy Wielistawskie

Na Okolu mogliśmy podziwiać lawy poduszkowe Gór Kaczawskich

**AKADEMIA ROZWOJU
FILANTROPII W POLSCE**

**POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI**

Kaczawskie

PARK NARODOWY

skala 1 : 5 000
1 cm = 50 m

Lubiechowa

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA WOKÓŁ OKOŁA - Orla Ścieżka

Stanowi Państwo!

Znajdujcie się na miejscu startu ścieżki „Wokół Okoła”. Długość ścieżki – ok. 7,6 km. Przebiega ona przez jeden z najwyższych szczytów Gór Kaczawskich – Około (714 m n.p.m.). Ścieżka ma formę pętli, co oznacza, że po jej przejściu wrócicie Państwo na miejsce startu czyli na Przełęcz pod Świerkami. Po drodze zobaczycie piękne okazy zielenic – skał pochodzenia wulkanicznego o barwie zielonkawej przechodzącej w czerni. Dojście do szczytu Okoła ma długość ok. 2 km. Na szczycie można skorzystać z platformy widokowej i (w razie deszczu) szaletu turystycznego. Następnie stromą ścieżką zejście do szerokiej leśnej drogi. Kłosa obiedziecie szczyt góry. Po drodze miniecie Państwo szereg stromych skał zielenicowych, szlaki Kola Myśliwskiego MUFFON, tzw. Ambonę, a następnie poworną ścieżką (ok. 3 km) wrócicie na miejsce startu podziwiając unikatowe panoramy Pogórza Kaczawskiego.

BOGACTWO MINERALOGICZNE OKOŁA – Około jest zbudowane w części szczytowej (strop) przebiega ścieżką) z łupków zielenicowych z soczewkami ryolitów. Na grzbiecie Okoła znajdziemy wiele skałek zielenicowych: Czarną Ambonę, Muzak, Sotyskie Skały, Letną Ambonę, Orla Skały.

„Rzeźbę masywu Okoła ukształtowały dwa dominujące czynniki – budowa geologiczna i warunki klimatu peryglacialnego. Zieleniec Gór Kaczawskich to bardzo stare skały. W których protolity w trakcie orogenezy waryscyjskiej uległy transformacji chemicznej i częściowo fizycznej. Pierwszym etapem kształtowania się skał były płytkomorskie wylewy lawy toleitetowej w wczesnym paleozoiku. Lawa błyskawicznie zastygła na dnie morza i uległa spalizacji, czyli chemicznemu przeobrażeniu wywołanym przez roztwory wody morskiej (Szalmanucha, Szalmanucha 1993). W trakcie orogenezy waryscyjskiej, na przełomie dawnego karbonu, skały budujące działają metamorfizę kaczawską, w tym również morską wulkanity, uległy transformacji chemicznej i częściowo fizycznej. Powstałe zielenice obecnie budują głównie formy wypukłej i cechują się dużą odpornością na niszczenie na tle pozostałych skał Sudetów i rozgniecione, w niektórych miejscach wykazują dylatacje. Płaty rozciągających się spłytów są stromo pochylone, głównie w kierunku południowo-zachodnim, a ich fragmenty, w postaci skałek o postrzępionych zarysach, oddalają się licznie na stokach ekspozycji południowo-zachodniej. Oprócz specyficznych pierwotnych cech tektonicznych spłytów, za charakter form skalnych wpływ mają zespoły pianowych spelekt, widoczne na większości odsłoniętych skałnych” – źródło: A. Michoniewicz “Skałki zielenicowe grzbieta Okoła w Górach Kaczawskich”

Zycząc miłej wędrówki
Zagława Muzak

Wskazanie lokalny, sfinansowane ze środków Programu
Zdjęcia i teksty: © Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Światowy Park Kaczawski
Redakcja i drukowanie: w ramach projektu „...”

Nasi absolwenci z krótszym i dłuższym stażem pracy w szkole

Po południu odbył się wykład pt. „Nauczyciel geografii – jak kształcimy studentów na Uniwersytecie Wrocławskim”, który wygłosiła mgr Marta Helt. Następnie pod jej kierunkiem odbyły się warsztaty „Co nam dają takie spotkania – refleksje na przyszłość. Dobre praktyki – wymiana doświadczeń”. Uczestnicy mogli wymienić się swoimi spostrzeżeniami i rozwiązaniami stosowanymi w szkole w edukacji geograficznej. Zakres poruszanych tematów był bardzo szeroki i dostrzeżono potrzebę częstszej wymiany doświadczeń.

Opracowanie kart pracy dotyczących Pogórza Kaczawskiego

Na zakończenie dnia wykład pt. „Czy tradycyjne nauczanie to klucz do wiedzy geograficznej – metodyczne praktyki” wygłosiła mgr Agnieszka Duda z X LO we Wrocławiu.

Podsumowanie części teoretycznej i praktycznej przedsięwzięcia jakim było spotkanie w Dobkowie

Ostatniego dnia uczestnicy udali się do nieczynnego kamieniołomu w Lubiechowej na warsztaty geologiczne pt. „Szukanie agatów”.

Teoretyczne przygotowanie do poszukiwań agatów – Marcin Jaśkiewicz

Poszukiwany poszukiwana

Znalezione skarby..

Cięcie agatów

Konferencja zakończyła się około 13 w niedzielę i spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem, dlatego rozpoczęły się już prace nad przyszłorocznym wydarzeniem, a do organizatorów spływają podziękowania od uczestników za włożony trud w przygotowanie imprezy (poniżej wrażenia koleżanki Anety Strojanowskiej).

Przygotowała

Marta Helt i Janusz Łach

W dniach 30.09. – 02.10. 2022 r. miałam przyjemność uczestniczyć w konferencji połączonej z warsztatami pod tytułem: „Znaczenie lekcji terenowych w edukacji geograficznej”, zorganizowanej w Dobkowie przez Pracownię Dydaktyki Geografii Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr i Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Przez te trzy dni wiele się działo. Spotkanie zaczęło się prelekcją o idei powstania Krainy Wygasłych Wulkanów i konsekwencjach społeczno-edukacyjnych dla regionu kaczawskiego. Zwiedziliśmy Sudecką Zagrodę Edukacyjną w Dobkowie, gdzie przeszłość geologiczną Ziemi zamieniono w pasjonującą opowieść. Na platformie symulującej trzęsienie ziemi doświadczyliśmy, jak to jest, gdy trzęsie się ziemia. Wysłuchaliśmy wykładów pt. „Walory

krajobrazowo-turystyczne Pogórza Kaczawskiego i Gór Kaczawskich” i „Jak wykorzystać potencjał środowiska geograficznego w celu opracowania scenariuszy lekcji do nauczania geografii regionalnej”. Na spotkaniu z mieszkańcami poznaliśmy lokalne produkty turystyczne, dzięki którym można ukazać potencjał kulturowy tego niezwykle miejsca. Oczywiście nie mogło zabraknąć wycieczek krajoznawczo-edukacyjnych po Górach Kaczawskich i Pogórzu Kaczawskim, w trakcie których m.in. zagraliśmy na Organach Wielisławskich oraz podziwialiśmy piękną panoramę z punktu widokowego na szczycie Okole. Pracowaliśmy także w grupach zadaniowych, a efekty posłużą opracowaniu scenariuszy lekcji do nauczania geografii regionalnej. Było bardzo twórczo i wesoło! Rozmawialiśmy o tym, jak ważne są takie spotkania, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk. Każdy uczestnik potwierdził, iż powinny się one odbywać cyklicznie. Kraina Wygasłych Wulkanów jest świetnie znana kolekcjonerom minerałów. W dawnych kamieniołomach, na starych hałdach można znaleźć agaty, ametysty, kalcyty i wiele innych minerałów... Ostatniego dnia zamieniliśmy się w adeptów geologii i wyruszyliśmy na poszukiwanie agatów w nieczynnym kamieniołomie w Lubiechowej. Rozbijaliśmy powulkaniczne skały młotkami, by wydobyć z nich “jajka- niespodzianki”, które później przecinaliśmy i sprawdzaliśmy, czy w środku znajduje się agat, kwarc lub inna mineralna piękność. 💎🔨 Niektórym udało się pozyskać całkiem ładne okazy. Po zakończeniu warsztatów geologicznych pożegnaliśmy się i każdy ruszył w drogę powrotną do domu. Jakże się cieszę, że mogłam się tam znaleźć. Odliczam dni do następnego spotkania. 😊

Aneta Strojanowska